

פנינים מתורת רבינו הגאון
רבי רב הבהו
קרק שליט"א
עדה"ק טבריה ת"ו

תזו"מ
גליון 52 | תשפ"א

ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחזתכם

בר"ן בנדרים (נ"ו ע"א) כתב דמקרא זה מרבינן דבית צבוע מטמא בנגעים משא"כ בגד צבוע שאינו מטמא בנגעים, (ויעויין במפרשי המשנה נגעים פי"א מי"ב) ויש לבאר החילוק, בין בגד צבוע, לבית צבוע, דבגד עיקרו לנוי, וכמאמר הגמ' (שבת קי"ג ע"ב) דר"י קרא למאניה מכבודתיה, וע"כ ברגע ששינה מצבעו המקורי ע"י צביעה, הרי חשיב שינוי במקור, ושינוי זה מתיר בנגעים, משא"כ בית, עיקרו לדוירים ולשמירה, וע"כ צביעה הויה תוספת בעלמא, ולא שינוי בעיקר הבית, וע"כ אפילו אי צבעו, הרי שתופס בו הנגע.

והובא אל הכהן

קיימ"ל (נגעים פ"ג מ"א) שכל חלות הטומאה בנגעים, תליא בדבורו של כהן, והוא כעין מדה כנגד מידה, על דיבור הלשה"ר של המצורע, שעל זה מצינו בגמ' ערכין (ט"ו ע"ב) שמשפר הלשה"ר עומד במקום אחד, והורג במקום אחר, והיינו שפועל ע"י דיבורו בלבד, רוע ממשי, וכעין זה הצרעת אין לה שום תוקף מצד עצמה, ללא דיבורו בפועל של הכהן, וכמו שרואים להדיא שהכהן יכול לטמאות בדיבורו אפי' בנפלה או נתרפאה הצרעת.

וקיימ"ל (טהרות פ"ה מ"ה) בשני שבילין טהור וטמא שהלכו בהם שנים, הגיעו לשאול ביחד על טומאתם, מטמאים את שניהם, כיוון דלא יהיה כעין תרתי דסתרי, משא"כ גבי מצורע, שנים שנזקקו לבוא לכהן, ועדיין לא נזקקו

לטומאה, ונפל ספק ביניהם שאם מטמאים האחד מטהרים את השני ולהיפך, לכאורה שניהם טהורים, דלא חשיב תרתי דסתרי, כיוון דבדיבור הכהן תליא אז ליכא כאן עדיין כלל ספק טומאה, דהרי כל חלות הטומאה מתחדשת רק אחרי דיבור הכהן, וזהו עומק תיקונו של המספר לשה"ר, שהוא פגע בחבירו להפריד בין אחד לשני, ועי"ז נזקק לאותו כהן שיכול לפעול בדיבורו, טהרה לשני אנשים בו זמנית, בלא שיפגע באחד מהם, משום תרתי דסתרי.

ועוד יש להוסיף מה שהביאו במפרשים, על ההקשר בין נגעי בתים, לפסוק בנביא, (חבקוק ב, י"א) "אבן מקיר תזעק". (ראה אברבנאל כאן שכתב ז"ל "וכאלו אבן מקיר תזעק וכפיס מעץ יעננה, להתרות לבעל הבית שובה ישראל עד ה' אלהיך ראה הנגע בביתך ואם לא

תשוב תחול הצרעת בך ובבניך" ע"כ.). והוא גם כעין מידה כנגד מידה, על אותם המספרים לשה"ר בחדרי חדרים, וחושבים שלא גורמים בכך עוולה לאותו אדם שסיפרו עליו, ועי"ז גופא בא הכתוב ואומר "אבן מקיר תזעק", האבן שבקיר הנמצאת גם היא טמונה במקום נסתר מאין רואים, שומעת את המספרים לשה"ר, וזועקת על כך שנעשה כאן עוולה, סיפור לשה"ר במקום אחד, והריגת אדם במקום אחר.

לכל מראה עיני הכהן

מפסוק זה למדו חז"ל (נגעים פ"ב מ"ג) כהן הסומא באחת מעיניו, או שכהה מאור עיניו, לא יראה את הנגעים שנא' "לכל מראה עיני הכהן". ומאידך, מצינו לימוד בגמ' (חגיגה ב' ע"א) על סומא באחת

שפה
לנאמנים

ואם תחתייה תעמוד הכהן לא פשתה בעוד

**המזיק לחבירו בול יקר מאידך הופך את
הבול הנותר ליקר פי שניים-ראיית רבינו
מנגעים-ומנבילה**

דנו קמיה רבינו בשאלה הידועה והמפורסמת, מעשה באדם אחד שהינו אספן בולים יוקרתיים, ותחת ידו היו שני בולים זהים, יקרי ערך, ונדירים מסוגם בעולם, ובא אחד וחטף ממנו בול אחד מהשנים, קרע אותו והשליכו לאשפה, והנידון הוא אי חשיב היזק מאחר וברגע שבול אחד מהשנים הושמד כליל הרי שבאופן אוטומטי ערכו של הבול השני עולה כפליים, שהרי בבת אחת הפך לבול יחיד מסוגו בעולם.

המשך בעמוד הבא

מענינו שפטור מן הראייה, (עלייה לרגל).

להכנס, ואפילו הטמאין זבין ומצורעין, שנדחקו בשעה שטומאה הותרה בציבור פטורין. בכל אופן שני הפכים אלו תלויים בבירור של ראיית שני עיניו, דכשבעי' מה"ת בירור ע"י שני עיניו הרי שכבר ליכא נפק"מ אי זה לקירוב הגדול ביותר לרבש"ע, או חלילה לריחוק הגדול ביותר דהיינו הרחקה מג' מחנות, דין שווה לשניהם.

עובדה נוראה מרבינו כיצד גמל טובה לאחד מרבותיו בחכמת הנסתר

א.ה. בשבוע זה קבלנו טלפון נרגש מחו"ל, מת"ח נכבד ומפורסם הדר באנגליה, (מחמת צנעת הפרט לא נפרסם שמו כעת), אשר ההגדה של פסח, "שפתי כהן" מרבינו שליט"א הגיעה לידי, ואמר שההגדה גרמה לו שמחת יו"ט בלתי רגילה בשנה זו, אמנם נפשו בשאלתו אמאי לא הכנסנו גם דברי קבלה מתורת הנסתר מרבינו, ע"כ ענינו לו שכידוע ממקורבי רבינו מעולם לא ראו את רבינו לומד בספרי קבלה, כי אם באופן תדיר מונח על שולחנו ש"ס רמב"ם טושו"ע, וכדו', אבל לא ספרי נסתר, וכן בהגדה זו, לא הבאנו מתורת הח-ן מרבינו, למעט הוספה אחת בד"ה על חציית המצה האמצעית, שרבינו הוסיף בכת"ק, הוספה בקבלה, וביקש שנכניסנה דייקא, במהדורה החדשה שיצאה לאור בהאי שתא.

והטעים אותו ת"ח מפני מה אני שואל אתכם שאלה זו, ועוד מניין לי שרבינו גדול בלימוד חכמת הנסתר, וכך אמר, שאחד מבני משפחתו נזקק לישועה לזש"ק, ופנה אל רבינו, ואמר לו רבינו וכי אתה פונה אלי, (שכידוע דרכו להסתיר ישועותיו בהסרה שבתוך ההסתרה), הלא זקינך היה אדום גדול ביותר ואף זכיתי ללמוד אצלו קבלה, והוא טמון בהר המנוחות, תפנה לציונו ותיוושע לאלתר, וכך הווה אותו קרוב משפחה, הלך לציון זקני בהר המנוחות, ונושע לאלתר. והוסיף אותו ת"ח, אשריכם ואשרי חלקם של כל חו"ר המכון, אשר מזכים את הרבים מידי שבוע בתורתו של רבינו, ואמר בא וראה מה בין דורות הראשונים לאחרונים, פעם לפני כמה שנים, היו כל מיני אנשים (אשר רחוקים מלהבין ולו מעט מתורתו של רבינו לאשורם) מתהדרים לאמר שמענו אצל רבינו בטבריה דבר משונה זה או אחר, המכונה בלשון הבריות "סקופ", ואילו היום כל אחד מתאוה להתהדר באיזה חידוש או פלפול תורני ששמע מרבינו בכל חדרי התורה.

ישמח לב מבקשי ה'

לידיעת ולתועלת הרבים מבקשי תורת רבינו די בכל אתר ואתר
הרינו להודיע כי ניתן להשיג את העלון מידי שבוע מלבד המקומות הקבועים בארץ, ובחו"ל,
גם באתר של "דרשו" ובפורום "אוצר החכמה"
כמו"כ ניתן להצטרף לאלפי התלמידי חכמים המקבלים ברוא"ל מידי שבוע ע"י משלוח בקשה
לכתובת הדוא"ל המצו"ב: sc0527660975@gmail.com

וממאי דמהר"ם לא סבירא ליה הכי, ע"כ דאמרינן דגם היכא דאיכא כבר טומאה, אמרינן דטמאה עוברת מסימן טומאה אחד לסימן טומאה שני. ועל כן מטמאים את הבהרת.

ואם כן היה מקום לומר דגם היכא בהזיק בול אחד ושרפו, ועי"כ גדל שוויות הבול השני שברשות הניזק, אמרינן דלא אכפ"ל כלל שע"י ההיזק באה שוויות חדשה לכאן אלא דנים אותו על מעשה ההיזק בפנ"ע, וכמו בסימני טומאה שדנים סימן אחד של טומאה שגדל על חשבון הביטול של הסימן השני של הטומאה.

ואמר רבינו דיש מקום לחלק דשם בנגעים הוו תרי סוגים שונים של טומאה, ושני סיבות לטמאות, משא"כ הכא בנידון דידן, הויא שוויות ממונית הגודלת בעקבות מעשה מזיק שעשה ויש לדונם כתוצאה אחת.

ויש להביא ראייה מסוגיא דנגעים, למחליף נבילה בנבילה, אי עובר על "לפני עיוור", דעל ידי מה שמביא נבילה אחרת מסלק הנבילה הראשונה, ומניח לפניו נבילה אחרת. ויל"ע.

שפה לנאמנים - המשך

ורצה רבינו להביא ראייה, מסוגיא דנגעים וכדי להבין ראייתו של רבינו יש להקדים כמה דינים יסודיים בהל' נגעים, גודל הבהרת כדי לטמא שיעורה כגריס ובתוכה מחיה כעדשה, ואי שיעור אחד משניהם קטן משיעור זה אינו מטמא, ועוד יש דין שאם גדלה הבהרת פשתה אחר ההסגר הרי זה מטמא, ומצינו במשנה (נגעים פ"ו מ"ב) בהרת כגריס ומחיה כעדשה, ונתמעטה המחיה טהורה, ועוד מצינו (שם מ"ג) שאם היתה בהרת כגריס, והמחיה פחות מכעדשה, לכאורה היה וודאי טהור, וע"ז ס"ל רבי מאיר שטמא מחמת שהבהרת פשתה לתוכה.

וכתב ע"ז המהר"ם (מובא בתויו"ט שם) דהמשנה הראשונה שהבאנו אינה לשי' ר"מ, דבעינן לטמאות דהרי גדלה הבהרת, ואמר רבינו דהיה מקום לחלק דבנתמעטה הבהרת אחרי שכבר היתה טמאה, אין מקום לומר דעברה הטומאה מהבהרת למחיה, משא"כ בהיה טהור וגדלה הבהרת בזה אמרינן דאיכא טומאה חדשה של פשתה הבהרת לתוך המחיה.

